

Kiemelték az Erzsébet-híd északi mederlancát

A dolgozók országa újjáépíti ezt a hidat is

Az Erzsébet-híd északi, roncsmederlancát, mely évek pihenés után hullámsírjában, kiemelték. Az 1200 tonna súly már egy tagban, a víz felett. Nyújtózkodhat át Pestről Budára. És ezzel a roncskiemelési munka egy újabb szakaszához jutott el.

Még tavasszal megkezdődött a négy cölöpjárom leverése az erős sodrású vízben. Utána a cölöpjármókra rászerezték az emelőberendezést, így a hidraulikus sajtókat, melyeknek segítségével a vízből kiemelték a mederlancot.

Az augusztus elsőjére kitűzött határ-idő előtt, július 10-én megkezdődött a mederlanc kiemelése.

Ez még nagyobb feladatnak bizonyult, mint a cölöpjármók építése. A mederlanc ugyanis nem úgy viselkedett, mint holt anyaghoz illik: emelés közben elcsavarodott, a súlyvonala körül forgott és bizony alaposan próbára tette a függőleges alúszalagokat, melyek a járomról emelték ki a vízből. Majdnem olyan volt ez az eset, mint mikor egy rángatózó kigyót akar valaki négy helyen lekötöni.

Augusztus 8-án befejeződött a kiemelés.

Majdnem egy hónapig tartott, de a tervbevetett idő alatt elkészült. S a korábbi időmegtakarítások segítségével az emelés befejezéséig 22 napi előnyt tudtak szerezni a hidroncskiemelő dolgozók.

A mederlanc most már a plusz hat méterhez vízszint fölé került. Következhet a munka további része.

A mederlanc kiemelése után azonnal hozzáláttak a bontás előkészületeihez. Az volt ugyanis a feladat, hogy

a mederlanc egyes láncszemeit, — több mázsa súlyú vasdarabokat — egyenként leszedjék, mint

szaknyelven mondják, lefogyasztsák és az újjáépítés munkájához elraktározzák.

A bontási munkák lebonyolítása érdekében a pesti kapuzattól a budai pillérig függő állásokat készítettek, hogy fenn a magasban, a víz felett terpeszkedő mederlancra dolgozhassanak.

Először az anyákat kellett lecsavarni a csapvégekről. Ezután a csapvégekbe lyukat fúrtak, hogy ezekbe a lyukakba bele érthesse az esztergagépet. A csapvégekre rászerezték az esztergagépet megvékonyítja a csapot és így a lánczöveg (egy-egy kötegben húsz láncszem van) legszűkebb láncszeme mindig folyamatosan megkapja a szükséges erőt. Így a csapokról le lehet emelni.

Egy-egy láncszemnek, például a pesti kapuzattól lévőnek leemelése — melyek vagy 30 méter magasban vannak a vízszint felett —, nem kis feladat. Ezt is megoldták. A mederlancnak a négy járom között húzódó lánczöveit darukkal emelik le, míg a hajózó nyílás fölöttiket a láncra szerelt bakok és terelőeszközök segítségével veszik le.

Ez természetesen hosszú munkát igényel. Egy-egy láncszem leemelése nem 10—20 perc. Azoknak, akik felületesen, a parttól nézve, figyelik a bontási munkálatokat, talán lassúnak tűnik mindez, de a helyszínen látva a nagy feladatot, bizony megcsodálja az ember a roncskiemelő hihetetlenül nagy teljesítményét.

És rendkívül veszélyes ez a munka. Aláállványozás nélkül kell végezni.

a legmagasabb munkahely 48 méter a vízszint felett,

de az alacsonyabbak is 3—10 méter közt váltakoznak. 30—35—48 méter magasságban bizony még a legedzettebb dolgozó is megsédülhet. Ez a rendkívül veszélyes, függőállásokon végzett munka először nagyon szokatlannak is volt, de ma már az itt dolgozók úgy járnak a mederlancra, mint ha aszfaltos, széles úton sétálnának. Lőre József főmunkavezető pedig törött bokával irányítja a munkát, állandóan a mederlancra tartókodva, a víz felett járva, a pesti kapuzattól a budai pillérig és vissza naponta tíz-húszszor is.

Az egyes lánczövegek, melyek húsz szemből állanak, egyre soványodnak, fogynak. Van, amelyikből már csak öt szem maradt.

De meddig fogyasszák?

Erre vonatkozóan Bánhegyi Zoltán építészvezető a következőkben adja meg a választ:

— A mederlanc bontása az eredeti terv szerint november végéig húzódott volna el, de éppen az itt dolgozók jó munkája segítségével november elejére elkészül. A mederlancot két láncszemig gyengítjük le. Utána

szétengedjük a legyengített mederlancot. Ez a bizony egészen újszerű feladat lesz. Az így szétengedett mederlancot teljesen szétszereljük.

— Még kell jegyezni — hangzik tovább a felvilágosítás —, hogy a hajózás zavartalan biztosítása érdekében a mederlanc szétvitelénél a hajózó nyílást a jelenlegi pesti kapuzattól áthelyezzük a Dunai közepére. Mindennek megtörténte után, mikor már a szétengedett mederlanc utolsó láncszemét is leszereltük, leszereljük a cölöpjármókat is.

A mederlanc szétbontásával azonban a roncskiemelési munka még nem ér a végéhez. További feladatokat kell megoldani. Még pedig:

— Az északi mederlanc folytatását képezzük, budai horgonylancot is szétbontjuk, majd pedig a budai pillér mellett lezuhant kapuzat és merevítő tartó egy részét is. Mindez még ebben az évben is meglesz. A jövő évre is marad azonban egy-két ki-

sebbmértvű roncskiemelési munka.

A helyszínen látjuk, hogy a cölöpjármók szilárdan tartják a mederlancot, a csapoknál az újítással szerkesztett esztergagép szorgalmasan faragja a vasat s időnként le-leemelnek egy-egy láncszemet. S a leemelt láncszemet rendbe-sorra, megszámozva, szinte anyakönyvezve, karterkolva helyezik el a pesti, illetve budai parton, hogy a híd újjáépítésénél újból felhasználhassák.

Mert a dolgozók országa újjáépíti ezt a hidat is.

A béke megvédése ezt is teszi. Most még csak arról szólhatunk, hogy a püsztitás, a náci-imperialista okozta kárt, a roncsokat el-takarítjuk. De közeledik az az idő, mikor már az újjáépülő híd tervezéséről, építéséről is beszámolhatunk...

Horváth B. Jenő